

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การได้มาซึ่งองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยศึกษาทฤษฎี แนวคิด และหลักการที่เกี่ยวข้องกับความสุขด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้วิจัยทำการรวบรวมรายละเอียดจากตำรา งานวิจัย บทความวิชาการ บทความวิจัย และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดของไทย โดยจำแนกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา และตั้งชื่อกลุ่มคำของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา ตามลักษณะของข้อมูลในแต่ละชุดของกลุ่มคำ ทั้งนี้การตั้งชื่อกลุ่มคำบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ (2542), กระทรวงศึกษาธิการ (2545), กระทรวงศึกษาธิการ (2553), ปัทมาทองสม (2554), Abecia et al. (2014), Argyle (2001), DePoy & Gilson (2008), Layard (2005) และ Unoma (2013) Maslow, 1954 cited in Ward and Lasen (2009)

จากการจำแนกข้อมูล พบว่า ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสุขด้านการเรียนรู้ จำนวน 38 ตัวชี้วัด และจัดเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้ **กลุ่มความพร้อมในการเรียนรู้** ประกอบด้วย การมีร่างกายที่ดี แข็งแรง ไม่เจ็บป่วย การมีพื้นฐานทางวิชาการเพียงพอที่จะเรียนรู้หรือรับรู้สิ่งใหม่ การมีวินัยในการเรียนรู้ การจัดเตรียมเวลาเพื่อการเรียนรู้ การมีสุขภาพจิตที่ดีพร้อมที่จะเรียนรู้ ไม่กังวล ไม่เครียด ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การมีครอบครัวที่อบอุ่น และครอบครัวมีฐานะพอที่จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน **กลุ่มความพึงพอใจในตนเอง** ประกอบด้วย การเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง การพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ การยอมรับรูปร่าง หน้าตา และบุคลิกภาพของตนเอง ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น และความเพลิดเพลินและสนุกสนานในการดำรงชีวิต **กลุ่มความพึงพอใจในการเรียนรู้** ประกอบด้วย ความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนานในการเรียนรู้ ความพึงพอใจในผลการเรียนรู้ของตนเอง ความพึงพอใจในการทำกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา ความยินดีที่ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของ

มหาวิทยาลัย ความรักและความศรัทธาต่อผู้สอน เพื่อน และหลักสูตร และความพึงพอใจในรูปแบบ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ **กลุ่มความสนใจใฝ่เรียนรู้** ประกอบด้วย ความรับผิดชอบในการ เรียนรู้ ความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนานในการเรียนรู้ และอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ความรู้สึกไม่ท้อถอย หรือเหนื่อยล้าแม้เนื้อหาที่เรียนมากหรือยากเกินไป ความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ความมานะพยายามในวิชาที่เรียนยากหรือไม่เข้าใจ ทำให้อยากเรียนวิชานั้น การชื่นชอบการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้ตนเองอยากเรียนรู้มากขึ้น และการชื่นชอบการอ่านและการเขียน **กลุ่มความ วิดกกังวลในการเรียนรู้** ประกอบด้วย ความรู้สึกหงาและว่าเหวในการเรียนรู้เนื่องจากขาดเพื่อน ความรู้สึกกังวลในการเรียนรู้เพราะขาดทักษะการเรียนในระบบเปิด ความรู้สึกเครียดเมื่ออ่านหนังสือ หรือเอกสารการสอนไม่ทันก่อนสอบ ความรู้สึกเบื่อหน่ายกับกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรหรือ สาขาวิชา ความรู้สึกว่าถูกบังคับให้อ่านหนังสือหรือเอกสารการสอน และความรู้สึกเครียดเมื่อต้องเข้า รับการอบรมประสบการณ์วิชาชีพ และ**กลุ่มความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้** ประกอบด้วย ความพึงพอใจในการจัดการหลักสูตรหรือสาขาวิชา ความพึงพอใจในสื่อการเรียนรู้ ความพึงพอใจในการจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในมหาวิทยาลัย ความพึงพอใจในการ จัดบริการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ความพึงพอใจในการบริการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือใน การเรียนรู้ และความพึงพอใจในการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

นำข้อมูลในแต่ละชุดของกลุ่มคำไปตรวจสอบความเหมาะสม ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเหมาะสมของตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบ โดยนำองค์ประกอบและ ตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ไปตรวจสอบความเหมาะสม ด้วย วิธีการสนทนากลุ่มกับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยในการจัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด จำนวน 6 คน รวม 8 คน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด จำนวน 6 คน

การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ตาม เกณฑ์ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การคัดเลือก (inclusion criteria)

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา และเป็นผู้ที่มี ประสบการณ์ในการพัฒนาตัวชี้วัดทางการศึกษา

กลุ่มอาจารย์ผู้สอน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์สอนระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

กลุ่มนักศึกษา เป็นผู้ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด

เกณฑ์การคัดออก (exclusion criteria)

ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ติดภารกิจหรือไม่สามารถเข้าร่วมสนทนากลุ่มตาม วัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

เกณฑ์การเลิกโครงการวิจัย (discontinuation criteria)

ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มสามารถออกจากการวิจัย เมื่อใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผล

ขั้นตอนและกระบวนการขอความยินยอมจากผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ผ่านทาง โทรศัพท์ เพื่อเชิญชวนผู้ที่คาดว่าจะเป็นอาสาสมัครรับฟังรายละเอียดของโครงการวิจัย

2. ผู้วิจัยเป็นผู้อธิบายกิจกรรมที่ให้ผู้ที่จะเป็นอาสาสมัครทำอย่างละเอียดตามที่ กำหนดไว้ในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยไม่มีการใช้สื่อเสริมอื่น ๆ นอกเหนือจากการพูดอธิบาย ในระหว่างอธิบายกิจกรรมผู้วิจัยมีการสอบถามความเข้าใจผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัครว่า มีคำถาม ข้อสงสัย หรือข้อวิตกกังวลหรือไม่ หากมีคำถามผู้วิจัยจะตอบคำถาม ต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น เมื่อมีการอธิบายกิจกรรมให้กับผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัครครบถ้วนจนหมดข้อสงสัย ผู้วิจัยก็สรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะให้ผู้ที่จะเป็น อาสาสมัครต้องทำ

3. ผู้วิจัยให้โอกาสและเวลาผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัคร ประมาณ 1 สัปดาห์ พิจารณา ตัดสินใจว่าจะเข้าหรือไม่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งแจ้งว่าจะส่งเอกสารข้อ 3.1 ถึง 3.3 ไปยังผู้ที่คาด ว่าจะ เป็นอาสาสมัครทางไปรษณีย์ เพื่อให้โอกาสผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัครได้คิดและ/หรือปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนตัดสินใจเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม โดยเอกสารที่จัดส่ง มีดังนี้

3.1 เอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เป็นเอกสารที่มีข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงแก่ผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัคร เพื่อให้ผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัครได้อ่านทำความเข้าใจ และพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ทั้งนี้หากผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัครมีข้อซักถามเพิ่มเติมให้สอบถามผู้วิจัยได้จนหมดข้อสงสัย โดยติดต่อสอบถามผู้วิจัย โดยตรง ผ่านโทรศัพท์มือถือ 08-1457-6521 หรือส่ง e-mail มาที่ thanyasinee99@gmail.com หรือ thanyasinee.lao@stou.ac.th

3.2 ใบยินยอมด้วยความสมัครใจ หลังจากผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัครอ่านทำความเข้าใจ ข้อมูลในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครอย่างรอบคอบ จนหมดข้อสงสัย และตัดสินใจเข้าร่วม สนทนากลุ่ม ให้ผู้ที่คาดว่าจะ เป็นอาสาสมัครแสดงความยินยอม โดยการลงลายมือชื่อด้วยตนเองใน ใบยินยอมด้วยความสมัครใจที่ได้จัดส่งให้

3.3 ของติดแสดมภ์ หลังจากผู้ที่คาดว่าจะเป็นอาสาสมัครลงลายมือชื่อด้วยตนเองในใบยินยอมด้วยความสมัครใจที่ได้จัดสงัให้แล้ว ให้นำใบยินยอมด้วยความสมัครใจ ใส่ของติดแสดมภ์ที่ผู้วิจัยจัดให้สงักลับคืนผู้วิจัย

4. ผู้วิจัยจัดสงัเอกสารประกอบการสนทนา พร้อมทั้งแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะจัดกิจกรรมสนทนากลุ่มไปยังอาสาสมัครทางไปรษณีย์

5. อาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่มตามวัน เวลา และสถานที่ที่ผู้วิจัยกำหนด โดยในการเข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม อาสาสมัครจะมีอิสระในการที่จะอภิปรายโต้ตอบหรือไม่อภิปรายโต้ตอบระหว่างสมาชิกในกลุ่มก็ได้ โดยใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง 30 นาที

ผลสรุปจากการตรวจสอบความเหมาะสมของตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาาระบบเปิด จากการสนทนากลุ่ม กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ และกลุ่มที่ 2 นักศึกษา รวมทั้งสิ้น 14 คน ผู้วิจัยได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม มาปรับปรุงตัวชี้วัด จนได้ตัวชี้วัดที่เหมาะสม จำนวน 35 ตัวชี้วัด (รายละเอียดอยู่ในบทที่ 4)

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบสอบถามเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัดที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 6 ด้าน จำนวน 35 ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านความพร้อมในการเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ

ด้านความพึงพอใจในตนเอง จำนวน 6 ข้อ

ด้านความพึงพอใจในการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

ด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ

ด้านความวิตกกังวลในการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

ด้านความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามแต่ละด้านมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามาก

3 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาน้อย

1 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาน้อยที่สุด

จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาให้ความเห็นและให้คะแนนความเหมาะสมของตัวแปรที่เกี่ยวกับความสุขด้านการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยใช้ดัชนี IOC ในการให้คะแนน +1, 0, และ -1 โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าตัวแปรย่อยเหมาะสมที่เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับความสุขด้านการเรียนรู้

ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าตัวแปรย่อยเหมาะสมที่เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับความสุขด้านการเรียนรู้

ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด

-1 หมายถึง แน่ใจว่าตัวแปรย่อยไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับความสุขด้านการเรียนรู้

ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด

และนำคะแนนที่ได้มาคำนวณค่า IOC (Item Objective Congruence) โดยค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1977)

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การคัดเลือก

- 1) เป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนในสถาบันอุดมศึกษา ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
- 2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาตัวชี้วัดทางการศึกษา

เกณฑ์การคัดออก

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตัดภารกิจหรือไม่สามารถตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยได้ตามกรอบเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การเลิกโครงการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สามารถออกจากกรวิจัยเมื่อใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผล

ขั้นตอนและกระบวนการขอความยินยอมจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มีดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานไปยังผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผ่านทางโทรศัพท์ เพื่อเชิญชวนผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครรับฟังรายละเอียดของโครงการวิจัย
2. ผู้วิจัยเป็นผู้อธิบายกิจกรรมที่ให้ผู้ที่จะป็นอาสาสมัครทำอย่างละเอียดตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยไม่มีการใช้สื่อเสริมอื่น ๆ นอกเหนือจากการพูดอธิบาย ในระหว่างอธิบายกิจกรรมผู้วิจัยมีการสอบถามความเข้าใจ ผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครว่า มีคำถาม ข้อสงสัย หรือข้อวิตกกังวลหรือไม่ หากมีคำถามผู้วิจัยจะตอบคำถามด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น เมื่อมีการอธิบายกิจกรรมให้กับผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครครบถ้วนจนหมดข้อสงสัย ผู้วิจัยก็สรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะให้ผู้ที่จะป็นอาสาสมัครต้องทำ

3. ผู้วิจัยให้โอกาสและเวลาผู้ที่คาดว่าจะเป็นอาสาสมัคร ประมาณ 1 สัปดาห์ พิจารณาตัดสินใจว่าจะตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งว่าจะส่งเอกสารข้อ 3.1 ถึง 3.4 ไปยังผู้ที่คาดว่าจะเป็นอาสาสมัครทางไปรษณีย์ เพื่อให้โอกาสผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครได้คิดและ/หรือปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนตัดสินใจตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยเอกสารที่จัดส่งมีดังนี้

3.1 เอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เป็นเอกสารที่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงแก่ผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัคร เพื่อให้ผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครได้อ่านทำความเข้าใจ และพิจารณาตัดสินใจตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ทั้งนี้หากผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครมีข้อซักถามเพิ่มเติมให้สอบถามผู้วิจัยได้จนหมดข้อสงสัย โดยติดต่อสอบถามผู้วิจัยโดยตรง ผ่านโทรศัพท์มือถือ 08-1457-6521 หรือส่ง e-mail มาที่ thanyasinee99@gmail.com หรือ thanyasinee.lao@stou.ac.th

3.2 ใบบินยอมด้วยความสมัครใจ หลังจากผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครอ่านทำความเข้าใจข้อมูลในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาอย่างรอบคอบจนหมดข้อสงสัย และตัดสินใจตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ให้ผู้ที่คาดว่าจะป็นอาสาสมัครแสดงความยินยอม โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตามเอกสารที่ระบุในข้อ 3.3

3.3 แบบสอบถามและแบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม อาสาสมัครตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาลงในแบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปให้ โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ทั้งนี้อาสาสมัครจะมีอิสระในการตรวจหรือไม่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามข้อใดข้อหนึ่งก็ได้

3.4 ช่องติดแสตมป์ หลังจากอาสาสมัครตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเสร็จแล้ว ให้นำแบบสอบถาม และแบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามใส่ช่องติดแสตมป์ที่ผู้วิจัยจัดให้ส่งกลับคืนผู้วิจัย

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของประเด็นคำถามที่จะพัฒนาตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดของไทย โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อดังภาคผนวก ก) สรุปได้ว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสุขด้านการเรียนรู้ทั้ง 35 ข้อ มีค่า IOC เฉลี่ยรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .98 สำหรับคุณภาพรายข้อค่า IOC อยู่ระหว่าง .67 ถึง 1 โดยทุกประเด็นคำถาม มีค่า IOC มากกว่า .50 และได้้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงประเด็นคำถามให้ชัดเจนมากขึ้น (รายละเอียดดังภาคผนวก ค)

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขจากขั้นตอนที่ 3 ไปทดลองใช้ (try out) กับอาสาสมัคร ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha method)

การคัดเลือกอาสาสมัครที่จะทดลองใช้แบบสอบถาม ใช้วิธีเลือกตามสะดวก (convenience sampling) ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การคัดเลือกเข้า

เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

เกณฑ์การคัดออก

อาสาสมัคร ไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

เกณฑ์การเลิกโครงการวิจัย

อาสาสมัคร ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์หรือไม่ครบถ้วน

ขั้นตอนและกระบวนการขอความยินยอมจากอาสาสมัคร มีดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการโดยขอรายชื่อ ที่อยู่ของนักศึกษาปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2564 จากสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด

2. จัดส่งเอกสารให้กับอาสาสมัครทางไปรษณีย์ ดังนี้

2.1 เอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัคร เป็นเอกสารที่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงแก่อาสาสมัคร ซึ่งไม่มีการใช้สื่อเสริมอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อความที่อธิบายในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัคร เพื่อให้ผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครหรือนักศึกษาที่จะเข้าเป็นอาสาสมัครได้อ่านทำความเข้าใจ และพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ทั้งนี้หากผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครมีข้อซักถามเพิ่มเติมให้สอบถามผู้วิจัยได้จนหมดข้อสงสัย โดยติดต่อสอบถามผู้วิจัยโดยตรง ผ่านโทรศัพท์มือถือ 08-1457-6521 หรือส่ง e-mail มาที่ thanyasinee99@gmail.com หรือ thanyasinee.lao@stou.ac.th

2.2 ใบยินยอมด้วยความสมัครใจ หลังจากผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครอ่านทำความเข้าใจข้อมูลในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครอย่างรอบคอบ จนหมดข้อสงสัย และตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ให้ผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครแสดงความยินยอม โดยตอบแบบสอบถามตามเอกสารที่ระบุในข้อ 2.3

2.3 แบบสอบถาม อาสาสมัครตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปให้ โดยใช้เวลาประมาณ 45 นาที ทั้งนี้อาสาสมัครจะมีอิสระในการตอบหรือไม่ตอบข้อคำถามข้อใดข้อหนึ่งก็ได้

2.4 ซองติดแสตมป์ หลังจากอาสาสมัครตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ให้นำแบบสอบถามใส่ซองติดแสตมป์ที่ผู้วิจัยจัดให้ส่งกลับคืนผู้วิจัย

3. ติดตามแบบสอบถามจากอาสาสมัคร เมื่อไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ภายใน 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตาม โดยเชิญชวนให้ผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครตอบแบบสอบถาม พร้อมส่งเอกสารในข้อ 2.1 ถึง 2.4 ให้กับอาสาสมัครทางไปรษณีย์ใหม่ เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้วข้อมูลที่

เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครจะถูกเก็บไว้ โดยแสดงข้อมูลในลักษณะของรหัสอาสาสมัครโดยภาพรวม ดังนั้น จึงไม่มีรายชื่อหรือคะแนนของอาสาสมัครปรากฏอยู่

สำหรับการประเมินความเที่ยงของแบบสอบถาม พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่มากกว่า .50 จึงถือว่าใช้ได้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552ก) โดยเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคใช้หลักความชัดเจน (rules of thumb) ที่ George and Mallery (2010) กล่าวไว้ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	ระดับความเที่ยง
> 0.9	ดีมาก
> 0.8	ดี
> 0.7	พอใช้
> 0.6	ค่อนข้างพอใช้
> 0.5	ต่ำ
≤ 0.5	ไม่สามารถรับได้

ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .90 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามรายด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง .86 ถึง .96 แสดงว่า แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเหมาะสมที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดดังนี้

ด้านความพร้อมในการเรียนรู้ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86

ด้านความพึงพอใจในตนเอง มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .87

ด้านความพึงพอใจในการเรียนรู้ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .87

ด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .93

ด้านความวิตกกังวลในการเรียนรู้ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89

ด้านความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96

ขั้นตอนที่ 5 เก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2564 ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด จำนวนทั้งสิ้น 66,021 คน

2. เกณฑ์การคัดเลือก เกณฑ์การคัดออก และเกณฑ์การเลิกโครงการวิจัย

เกณฑ์การคัดเลือก

เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี ปีการศึกษา 2564 ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด

เกณฑ์การคัดออก

อาสาสมัคร ไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

เกณฑ์การเลิกโครงการวิจัย

อาสาสมัคร ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์หรือไม่ครบถ้วน

ขั้นตอนและกระบวนการขอความยินยอมจากอาสาสมัคร มีดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการโดยขอรายชื่อ ที่อยู่ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2564 จากสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิด ตามจำนวนตัวอย่างที่ระบุไว้ในตารางที่ 2

2. จัดส่งเอกสารให้กับอาสาสมัครทางไปรษณีย์ ดังนี้

2.1 เอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัคร เป็นเอกสารที่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงแก่อาสาสมัคร ซึ่งไม่มีการใช้สื่อเสริมอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อความที่อธิบายในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัคร เพื่อให้ผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครหรือนักศึกษาที่จะเข้าเป็นอาสาสมัครได้อ่านทำความเข้าใจ และพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ทั้งนี้หากผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครมีข้อซักถามเพิ่มเติมให้สอบถามผู้วิจัยได้จนหมดข้อสงสัย โดยติดต่อสอบถามผู้วิจัยโดยตรง ผ่านโทรศัพท์มือถือ 08-1457-6521 หรือส่ง e-mail มาที่ thanyasinee99@gmail.com หรือ thanyasinee.lao@stou.ac.th

2.2 ใบบินยอมด้วยความสมัครใจ หลังจากผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครอ่านทำความเข้าใจข้อมูลในเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัครอย่างรอบคอบ จนหมดข้อสงสัย และตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ให้ผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครแสดงความยินยอม โดยตอบแบบสอบถามตามเอกสารที่ระบุในข้อ 2.3

2.3 แบบสอบถาม อาสาสมัครตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปให้ โดยใช้เวลาประมาณ 45 นาที ทั้งนี้ อาสาสมัครจะมีอิสระในการตอบหรือไม่ตอบข้อความข้อใดข้อหนึ่งก็ได้

2.4 ซองติดแสตมป์ หลังจากอาสาสมัครตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ให้นำแบบสอบถามใส่ซองติดแสตมป์ที่ผู้วิจัยจัดให้ ส่งกลับคืนผู้วิจัย

3. ติดตามแบบสอบถามจากอาสาสมัคร เมื่อไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ภายใน 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตาม โดยเชิญชวนให้ผู้ที่คาดว่าจะอาสาสมัครตอบแบบสอบถามพร้อมส่งเอกสารในข้อ 2.1 ถึง 2.4 ให้กับอาสาสมัครทางไปรษณีย์ใหม่ เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้วข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครจะถูกเก็บไว้ โดยแสดงข้อมูลในลักษณะของรหัสอาสาสมัครโดยภาพรวม ดังนั้น จึงไม่มีรายชื่อหรือคะแนนของอาสาสมัครปรากฏอยู่

3. จำนวนอาสาสมัครหรือขนาดตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ จึงต้องกำหนดตัวอย่างตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้

สถิติดังกล่าว คือ เกณฑ์ขนาดตัวอย่าง Comrey และ Lee กล่าวว่า จำนวนตัวอย่างควรมี 10 ถึง 20 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ในโมเดล และหากมีจำนวนตั้งแต่ 500 คน ถือเป็นขนาดตัวอย่างที่ดีมาก แต่ไม่ควรน้อยกว่า 200 คน เนื่องจากขนาดตัวอย่างมีผลต่อความคลาดเคลื่อนจากการวัด (Comrey & Lee, 2013) งานวิจัยนี้มีตัวแปรทั้งสิ้น 35 ตัวแปร ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวอย่างเป็น 10 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ในโมเดล ซึ่งไม่น้อยกว่า 200 คน เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าข้อมูลจากตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่ใช้รวมทั้งสิ้น 332 คน Tabachnick (2007) กล่าวว่า ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับวิเคราะห์องค์ประกอบ ต้องมีอย่างน้อย 300 คน นั้นหมายความว่า ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวนเหมาะสมสำหรับวิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดของไทยที่ใช้รูปแบบการศึกษาทางไกล มีเพียง 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้จึงมาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยแบ่งตัวอย่างตามสาขาวิชา 11 สาขาวิชา และสุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชา โดยใช้วิธีการสุ่มแบบช่วงชั้นอย่างมีสัดส่วน (proportional stratified sampling) รวมทั้งสิ้น 332 คน แสดงดังตารางที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนตามขั้นตอนที่ 1 แล้ว จึงสุ่มตัวอย่างนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยใช้โปรแกรม R ซึ่ง R เป็นโปรแกรมทางสถิติที่มีความสามารถสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ปัจจุบัน R เป็นที่รู้จักของนักวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ และถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีข้อดีหลายประการ คือ 1) เป็น Freeware ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และเป็น open-sourec สามารถนำมาศึกษาและปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับความต้องการได้ง่าย และมีความยืดหยุ่นสูง 2) ง่ายต่อการเรียนรู้ เนื่องจาก R พัฒนามาจากหลักการของ lexical scoping ซึ่ง function ต่าง ๆ ใน R มักจะมีความหมายตรงกับความหมายของศัพท์ในภาษาอังกฤษ ทำให้ภาษา R ไม่ยากต่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง 3) ภาษา R เป็นภาษาที่ใช้ได้สะดวกในการเขียนโปรแกรม เนื่องจาก R พิจารณาทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูล เมทริกซ์ เวกเตอร์ ดาตาเฟรมฟังก์ชัน อ็อบเจกต์ ทำให้โปรแกรม R มีลักษณะเป็นการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ และผู้เขียนโปรแกรมสามารถเรียกวัตถุเหล่านั้นไปใช้งานได้ทันที 4) R มีการวิเคราะห์ทางสถิติ คณิตศาสตร์ และการทำเหมืองข้อมูลที่ค่อนข้างครบถ้วน มีนักสถิติ นักคณิตศาสตร์ และนักคอมพิวเตอร์ พัฒนาแพ็คเกจสำหรับวิเคราะห์ต่าง ๆ มากมาย ขณะนี้มีมากกว่า 7,000 แพ็คเกจ และมีผู้พัฒนาเพิ่มขึ้นทุกวัน 5) โปรแกรม R สามารถเรียกโปรแกรมอื่น ๆ ทางสถิติ เข้ามาใช้งานได้เกือบทั้งหมด หากมีการติดตั้งโปรแกรมเหล่านั้นไว้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ล่วงหน้า และบางโปรแกรมมีการพัฒนาแพ็คเกจสำหรับการเชื่อมโยงไว้โดยเฉพาะ เช่น การเชื่อมโยงระหว่าง R กับโปรแกรม Microsoft Excle, SAS, SPSS 6) โปรแกรม R มีชื่อเสียงสำหรับความสามารถทางด้านกราฟิกทางสถิติ

โปรแกรม R ออกแบบมาให้มีความยืดหยุ่นและผู้ใช้สามารถวาดภาพกราฟิกทางสถิติได้ตามต้องการ

7) โปรแกรม R มีการจัดทำเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ฟรี

และ 8) R มีชุมชนที่ดี ผู้ใช้ส่วนใหญ่ชอบแบ่งปัน หากติดขัดปัญหา ผู้ใช้สามารถค้นหาใน google โดยพิมพ์สิ่งที่ต้องการรู้เป็นภาษาอังกฤษแล้วตามด้วยคำว่า with R หรือ in R ผู้ใช้ก็จะได้คำตอบหรือแนวทางในการแก้ปัญหา (อานนท์ ศักดิ์วรวิชัย, 2560) จากที่กล่าวมา R เป็น open-source ทำให้ผู้ใช้สามารถหามาใช้ได้ง่าย เป็นโปรแกรมที่มีความยืดหยุ่นในการวิเคราะห์ทางสถิติ ทำให้ผู้ใช้สามารถขยายกระบวนการวิเคราะห์ออกไปได้ตามต้องการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำโปรแกรม R มาประยุกต์ใช้ในการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรม R สร้างลำดับรายการเลข และสุ่มตัวอย่างนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา ดังตารางที่ 2 เช่น กรณีต้องการสุ่มตัวอย่างนักศึกษาสภาเศรษฐศาสตร์ 7 คน จาก 865 คน ผู้วิจัยกำหนดหมายเลข (1-865) ให้กับนักศึกษาแต่ละคนเพื่อใช้เป็นดัชนีในการสุ่มด้วยโปรแกรม R แสดงดังภาพที่ 4

```

Console Terminal Jobs
~/
> econ <- c(1:865)
> econ
 [1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26
 [27] 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52
 [53] 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78
 [79] 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104
 [105] 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130
 [131] 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156
 [157] 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182
 [183] 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208
 [209] 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234
 [235] 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260
 [261] 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286
 [287] 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312
 [313] 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338
 [339] 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364
 [365] 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390
 [391] 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416
 [417] 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442
 [443] 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468
 [469] 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494
 [495] 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520
 [521] 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546
 [547] 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572
 [573] 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598
 [599] 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624
 [625] 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650
 [651] 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676
 [677] 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702
 [703] 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728
 [729] 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754
 [755] 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780
 [781] 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806
 [807] 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832
 [833] 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858
 [859] 859 860 861 862 863 864 865
> set.seed(4112020)
> sample(econ,7)
[1] 719 644 223 694 282 662 346
> |

```

กำหนด
หมายเลข
1-865

→ นักศึกษาที่สุ่มได้ จำนวน 7 คน

ภาพที่ 4 ตัวอย่างตารางการสุ่มนักศึกษาสภาวิชาเศรษฐศาสตร์ ด้วยโปรแกรม R

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างที่ใช้สำหรับวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ตัวอย่าง (คน)
1. สาขาวิชาศิลปศาสตร์	57
2. สาขาวิชานิติศาสตร์	3
3. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	76
4. สาขาวิชาวิทยาการจัดการ	66
5. สาขาวิชานิติศาสตร์	25
6. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	2
7. สาขาวิชารัฐศาสตร์	39
8. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์	22
9. สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์	22
10. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	10
11. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	8
รวม	332

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาสาสมัครหรือตัวอย่าง

หลังจากโครงการวิจัยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยก็เริ่มดำเนินการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาสาสมัครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน ซึ่งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นดังนี้

1) จัดทำหนังสือจากสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดถึงอาสาสมัคร เพื่อเชิญชวนอาสาสมัครให้ตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยจัดส่งเอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัคร และแบบสอบถาม ไปยังอาสาสมัครทางไปรษณีย์ พร้อมจัดซองติดแสตมป์เพื่ออำนวยความสะดวกให้อาสาสมัครส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ทั้งนี้หากอาสาสมัครต้องการติดต่อสอบถามหรือให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยสามารถติดต่อสอบถามผู้วิจัยโดยตรง ผ่านโทรศัพท์มือถือ 08-1457-6521 หรือส่ง e-mail มาที่ thanyasinee99@gmail.com หรือ thanyasinee.lao@stou.ac.th

3) ติดตามแบบสอบถามจากอาสาสมัคร เมื่อไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ภายใน 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตาม โดยเชิญชวนให้อาสาสมัครตอบแบบสอบถาม พร้อมส่งเอกสารตามข้อ 1) และข้อ 2) ให้กับอาสาสมัครทางไปรษณีย์ใหม่ เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้วข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครจะถูกเก็บไว้ โดยแสดงข้อมูลในลักษณะของรหัสอาสาสมัครโดยภาพรวม ดังนั้น จึงไม่มีรายชื่อหรือคะแนนของอาสาสมัครปรากฏอยู่

4) ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเมษายน 2565 ได้รับกลับคืนมา จำนวน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 67.04 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผู้วิจัยบรรณาธิกรณข้อมูล (editing) โดยตรวจสอบทุกรายการในแบบสอบถามว่าข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ผลการตรวจสอบ พบว่า มีแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน จำนวน 20 ฉบับ ดังนั้น คงเหลือแบบสอบถามสมบูรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำนวน 332 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และโปรแกรม R รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนเป็นดังนี้

6.1 วิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามและตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ (skewness) และค่าความโด่ง (kurtosis) สำหรับตัวแปรต่อเนื่อง ส่วนค่าความถี่ และค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลที่เป็นตัวแปรจัดประเภท เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงของข้อมูล

6.2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยรายข้อ ด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของเครื่องมือวิจัย (Item-total correlation; r)

6.3 วิเคราะห์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อนำไปสร้างโมเดลตัวชี้วัดความสุขด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดของไทย โดยใช้โปรแกรม R เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และเลือกใช้วิธีการหมุนแกนแบบมุมแหลม (oblique rotation) เป็นการหมุนแกนในลักษณะที่ไม่ตั้งฉากกัน หรือองค์ประกอบไม่เป็นอิสระกัน และใช้วิธีการหมุน คือ Oblimin Rotation เมื่อหมุนแกนแล้วจึงกำหนดองค์ประกอบที่เหมาะสม โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

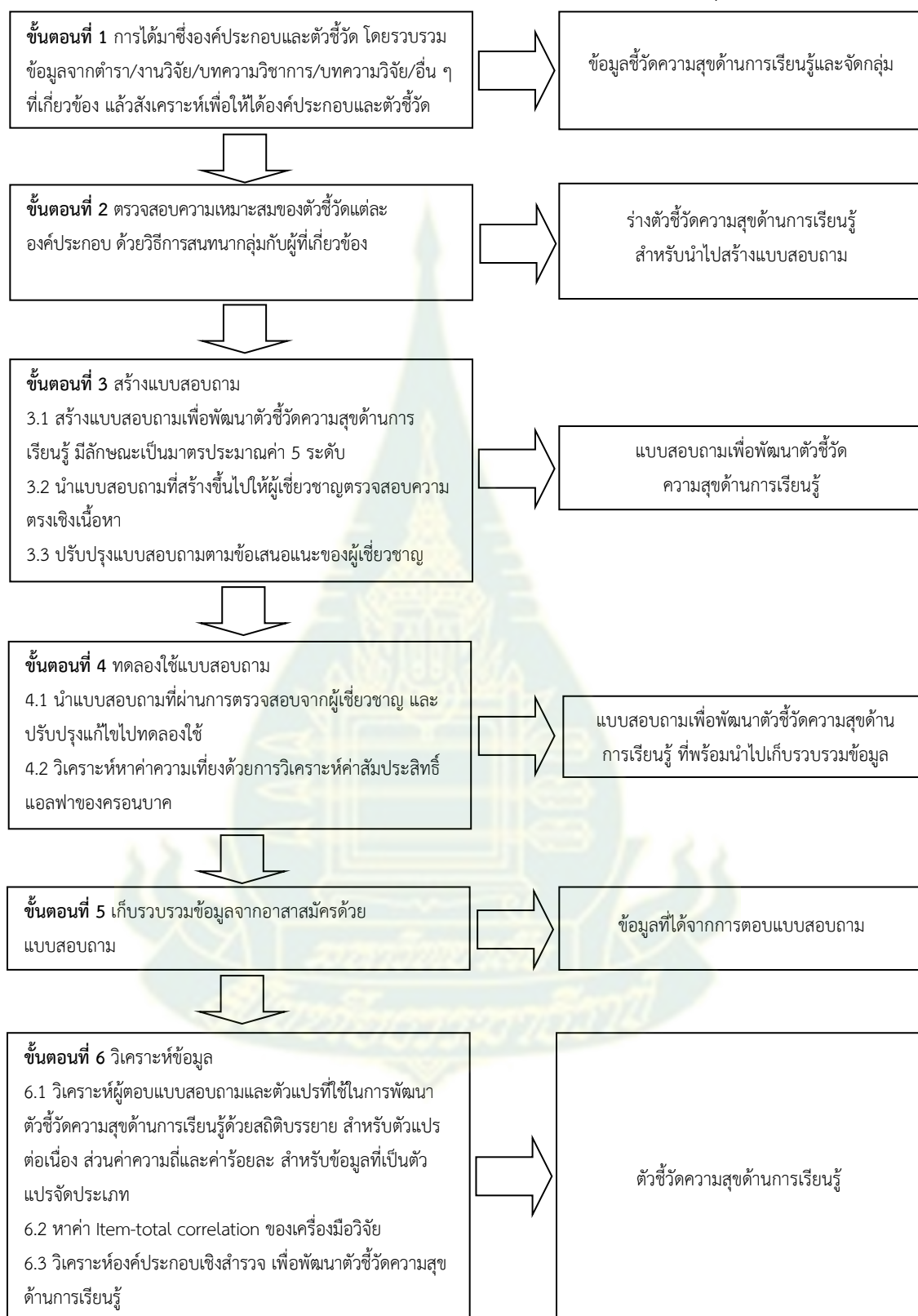
6.3.1 องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบต้องมีค่าความแปรปรวนร่วม (eigenvalue) มากกว่า 1 ขึ้นไป (Kaiser, 1960)

6.3.2 ค่าของตัวแปรแต่ละตัวในองค์ประกอบแต่ละตัวต้องมีน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) มากกว่า .30 (Lu & Marlow, 1999; Kim & Mueller, 1978)

6.3.3 องค์ประกอบแต่ละตัว ต้องมีตัวแปรบรรยายตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป (Kim & Mueller, 1978; สุขชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2551)

6.3.4 กำหนดชื่อองค์ประกอบ

รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนดำเนินการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 การพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมวิจัยหรืออาสาสมัครที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมวิจัยหรืออาสาสมัคร โดยผ่านขั้นตอนการเสนอโครงการวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน กระทรวงสาธารณสุข และคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน กระทรวงสาธารณสุข ได้พิจารณาอนุมัติในแง่จริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ได้ เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2564 รหัสโครงการวิจัย Ref.no.16/2563 (รายละเอียดดังภาคผนวก ฉ) นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้ชี้แจงข้อมูลสำคัญแก่ผู้ร่วมวิจัยหรืออาสาสมัคร โดยให้สิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเอง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยหรืออาสาสมัคร ซักถามข้อข้องใจในการวิจัยอย่างเต็มที่ในด้านความพร้อมในการให้ข้อมูล ผู้ร่วมวิจัยหรืออาสาสมัคร สามารถเลื่อนนัดหรือถอนตัวจากการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และ/หรือเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามได้ตลอดเวลา ผู้วิจัยจะรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และผู้ร่วมวิจัยหรืออาสาสมัคร โดยการหลีกเลี่ยงการใช้นามจริงแต่จะใช้รหัสในการจัดเก็บข้อมูล

